

Handläggare: Betina Hellström
Telefon: 08-508 335 92
Elisabeth Forsberg Uvemo
Telefon: 08-508 330 10

Till
Utbildningsnämnden
2010-02-11

Kursplaner och kunskapskrav i grundskolan, specialskolan och sameskolan

Svar på remiss från Skolverket, Dnr 09-401/4348

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till Skolverket som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Thomas Persson
Utbildningsdirektör

Håkan Edman
Grundskolechef

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har fått att i remiss lämna synpunkter på förslag till kursplaner och kunskapskrav i grundskolan, specialskolan och sameskolan.

Utbildningsförvaltningen är genomgående positiv till förslaget. Kursplanerna är väl bearbetade och ställer mer uttryckliga krav än tidigare på vad eleverna ska ha tillägnat sig för kunskaper under och efter avslutad grundskola. Kursplanerna har fått ett tydligare innehåll, men saknar en lättillgänglig struktur.

Förvaltningen anser därför att man på ett bättre sätt bör visualisera kopplingen mellan de långsiktiga målen och progressionen mellan årskurser och betygsnivåer och föreslår att detta görs i form av matriser istället för löpande text.

Förvaltningen anser också att IKT (Informations- och kommunikationsteknik) inte har fått tillräckligt med utrymme i kursplanerna inför 2011, och att det skiljer sig åt mellan de olika ämnena om IKT finns med och i vilken utsträckning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utbildningsförvaltningens grundskoleavdelning.

Bakgrund

Skolverket har av regeringen fått i uppdrag att utarbeta förslag till nya kursplaner för grundskolan, obligatoriska särskolan, specialskolan och sameskolan. I uppdraget ingår även att utarbeta kunskapskrav för godtagbara kunskaper och kunskapskrav för betygsstegen A, C och E för de skolformer där betyg sätts. Uppdraget bygger på propositionerna En ny betygsskala (prop. 2008/09:66) och Tydligare mål och kunskapskrav - nya läroplaner för skolan (prop.2008/09:87).

I uppdraget framgår bland annat att:

- Kursplanerna ska vara mer konkreta och precisa än nuvarande.
- Ett tydligt och begripligt språk ska eftersträvas.
- Begreppsanvändningen ska vara konsekvent
- Målen och kunskapskraven ska vara konkreta och utvärderingsbara. De ska dock inte formuleras så att de detaljstyr eller inskränker lärarens pedagogiska frihet.
- Kunskapskraven ska kunna nås inom ramen för nu gällande timplan.
- Kursplanerna ska öka förutsättningarna för likvärdig bedömning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är genomgående positiv till förslaget.

Kursplanerna är väl bearbetade och ställer mer uttryckliga krav än tidigare på vad eleverna ska ha tillägnat sig för kunskaper under och efter avslutad grundskola. Förvaltningen anser dock att det är viktigt att i högre utsträckning beakta vilka kompetenser som kommer att behövas i framtiden och att i det hänseendet särskilt beakta EU:s nyckelkompetenser. Förvaltningen menar även att det borde ha förts en synligare diskussion om hur de traditionella ämnesdisciplinerna skulle kunna revideras för att bättre passa i framtidens samhälle.

Struktur

Kursplanerna har fått ett tydligare innehåll, men saknar en lättillgänglig struktur. Hur kursplanerna struktureras har stor betydelse för skolan och för lärarens pedagogiska planering. Att enkelt kunna sätta sig in i kursplanernas olika delar och vilka kunskapskrav som ska uppnås ökar även förutsättningarna för likvärdig bedömning. Om inte kursplanernas form ses över befarar förvaltningen att det centrala innehållet kommer att vara styrande för undervisningen och i praktiken bli en lista för avprickning, vilket är samma problem man har haft med nuvarande uppnåendemål. Detta kan även komma att begränsa lärarens egna pedagogiska frihet.

De långsiktiga målen och kunskapskraven ska vara utgångspunkten för planeringen av undervisningens innehåll. Förvaltningen anser därför att man på ett bättre sätt ska visualisera kopplingen mellan de långsiktiga målen och progressionen mellan årskurser och betygsnivåer. Förvaltningens förslag är att detta görs i form av matriser (se bilaga). Förvaltningen föreslår också följande ändring av dispositionen:

Syfte → Långsiktiga mål och kunskapskrav (matris) → Centralt innehåll

Innehåll

Förvaltningen tror att det fortfarande kommer att finnas ett alltför stort tolkningsutrymme gällande skrivningar av typen ”väsentliga delar” jämfört med ”omfattande delar” ”eller att göra enkla bedömningar av källor” och att ”göra bedömningar av källor”. Det är fortsatt av största vikt att lärare samverkar i både planerings- och bedömningsarbetet för att säkra likvärdig och rättssäker bedömning och att det finns nationellt framtaget stödmaterial tidigt i processen.

Förutom redan framförda synpunkter på den generella strukturen och innehållet vill förvaltningen specifikt framföra synpunkter gällande några enskilda ämnens kursplaner:

TEKNIK -centralt innehåll och kunskapskraven är otydliga. Ämnet har varit osynligt i skolan och det är därför extra viktigt att konkretisera skrivningarna. Det skulle vara bra med exempel på vad som avses med tekniska produkter och tekniska system framför allt för de lägre åldrarna.

ENGELSKA OCH MATEMATIK: Den inledande texten under rubriken ”Kunskapskrav” där progressionen i de långsiktiga målen beskrivs saknas.

BIOLOGI- Skrivningarna om genetiken under rubriken ”Centralt innehåll” bör förtydligas.

MUSIK- Förvaltningen anser att de formulerade kunskapskraven för högre betyg är svåra att uppnå i relation till gällande timplan.

IKT

Sedan Lpo94 kom har användandet av IKT dramatiskt ökat, något som ställer nya krav och ger nya möjligheter för skolan. Att IKT får en framträdande och tydlig roll i den nya läroplanen med kursplaner 2011 är en förutsättning för att bibehålla en svensk skola i världsklass. Förvaltningen anser att IKT inte har fått tillräckligt med utrymme i kursplanerna inför 2011, och att det skiljer sig åt mellan de olika ämnena gällande om IKT finns med och i vilken utsträckning.

Skolan har som uppdrag att skapa förutsättningar för alla elever att utveckla sin digitala kompetens och att de ska kunna använda IKT på ett säkert och kritiskt sätt för att förebygga framtida digitala klyftor i samhället. Detta bör förtydligas och synliggöras mer i kommande läroplan och respektive kursplaner.

Bilaga

1. Exempel på matris (slöjd)
-

